

نقش معماری و زمینه کرایبی در احداث ایستگاه‌های مترو

(برگرفته از پایان نامه)

مؤلفان:

مهندس مهسا آقائی

دکتر محمد رحمانی قصبه

(عضو هیأت علمی دانشگاه شهاب دانش قم)

انتشارات اودیسه

سرشناسه	:	آقانی، مهسا، ۱۳۶۴-
عنوان و نام پدیدآور	:	نقش معماری و زمینه‌گرایی در احداث ایستگاه‌های مترو/ مولفان مهسا آقانی، محمد رحمانی قصبه
مشخصات نشر	:	آمل: اودیسه، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	:	۱۷۴ ص.: مصور (رنگی).
شابک	:	۹۷۸-۶۳۲-۷۵۲۵-۹۱-۵
وضعیت فهرست نویسی	:	فیا
یادداشت	:	کتابنامه: ص. [۱۷۰] - ۱۷۴.
موضوع	:	مترو -- ایستگاه‌ها -- طراحی و ساخت
موضوع	:	Subway stations -- Design and construction
شناسه افزوده	:	رحمانی قصبه، محمد، ۱۳۳۱-
رده بندی کنگره	:	TF۸۲۵
رده بندی دیویی	:	۶۲۵/۲۳
شماره کتابشناسی ملی	:	۸۰۴۸۸۲۶
اطلاعات رکورد کتابشناسی	:	فیا

شناسنامه کتاب:

نام کتاب:	نقش معماری و زمینه‌گرایی در احداث ایستگاه‌های مترو
مؤلفان:	مهندس مهسا آقانی - محمد رحمانی قصبه
ویراستار:	مهندس مهسا آقانی
طراح جلد:	مهندس مهسا آقانی
صفحه بندی:	شهرام فیروزی
شمارگان:	۵۰۰ نسخه
نوبت چاپ:	اول - ۱۴۰۰
ناشر:	اودیسه (odyse.ir)
چاپخانه:	فیروزچاپ (firozchap.ir)
صحافی:	گاندی
قیمت:	۸۰۰۰۰ تومان
شابک:	۹۷۸-۶۳۲-۷۵۲۵-۹۱-۵

انتشارات اودیسه

حق چاپ محفوظ است.

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
پیشگفتار.....	۷
مقدمه.....	۱۱
فصل اول: مبانی نظری طراحی معماری ایستگاه مترو با رویکرد زمینه‌گرایی.....	۱۳
ایستگاه مترو.....	۱۴
۱-۱- مقدمه تعاریف پایه مترو.....	۱۵
۲-۱- مترو چیست و چگونه کار می‌کند؟.....	۱۵
۳-۱- ویژگی‌ها و عوامل موثر در توسعه سیستم مترو:.....	۱۶
۴-۱- تاریخچه مترو:.....	۱۷
۵-۱- تاریخ ورود راه آهن شهری (مترو) به ایران.....	۱۹
۶-۱- تجارب جهانی.....	۲۱
۷-۱- مترو از طریق دو عنصر اصلی آن یعنی «خطوط و ایستگاه‌ها» بر سایر عناصر شهر تأثیر می‌گذارد:.....	۲۱
۸-۱- مزایای استفاده از مترو.....	۲۳
۹-۱- ترین‌های متروی جهان.....	۲۴
۱۰-۱- امروزه ده متروی برتر جهان به ترتیب عبارتند از:.....	۲۸
۱۱-۱- خطوط مترو تهران.....	۲۹
۱۲-۱- مقدمه زمینه‌گرایی.....	۳۲
۱۳-۱- معماری زمینه‌گرا و استفاده هوشمندانه از بستر و زمینه توسط انسان و جانوران.....	۳۳
۱۴-۱- زمینه‌گرایی (CONTEXTUAL).....	۳۶
۱۵-۱- عوامل تأثیرگذار زمینه‌گرایی.....	۳۸
۱۶-۱- معماری زمینه‌گرا.....	۳۹
۱۷-۱- کلیت و زمینه‌گرایی.....	۴۱
۱۸-۱- معماری و شخصیت زمینه.....	۴۳
۱۹-۱- مقیاس و واحد زمینه‌گرایی.....	۴۴
۲۰-۱- زمینه‌گرایی و ایده کولاز شهر.....	۴۵
۲۱-۱- نو سنت گرایی.....	۴۸

بشر از دیرباز در طول قرن‌های متمادی، همواره به دنبال آسایش درزندگی بوده است که در سال‌های اخیر با توسعه هرچه بیشتر صنعت و تکنولوژی در جوامع بشری این روند سرعت یافته است. مترو یکی از سیستم‌های حمل و نقل شهری است که امروزه در شهرهای بزرگ کاربرد فراوانی یافته و رو به گسترش است. توسعه و تحول صنعت حمل و نقل ریلی درون و برون شهری مستلزم شناخت واقعی از تمام ظرفیت‌ها و پتانسیل‌های بالقوه می‌باشد. رشد و گسترش صنعت حمل و نقل ریلی و وجود مزیت‌های نسبی فراوان آن نسبت به سایر روش‌های عمومی حمل و نقل بیش از هر زمان دیگری مشاهده می‌گردد. امروزه معضل ترافیک از مشکلات عمده‌ای است که کلان شهرهای کشورمان از جمله تهران با آن دست به گریبان هستند. مشکلات زیست محیطی، اتلاف وقت، تصادفات و سایر مسائل مربوط به پیامدهای ترافیک و هزینه‌های ناشی از آن را به دغدغه‌ای برای شهرهای بزرگ تبدیل نموده است. اگرچه متروها معمولاً از وسایل نقلیه اصلی مورد استفاده گردشگران نیستند، اما اگر برخی از ایستگاه‌های مترو باخلاقیت و با توجه به بافت تاریخی سایت مورد نظر ساخته شوند می‌توانند در فهرست جاذبه‌های گردشگری شهری قرار گیرند.

نتایج نشان دهنده آنست که توجه به شخصیت محیط و زمینه و الهام از آن نفی‌کننده خلاقیت نیست و تکنولوژی‌های جدید همچون ایستگاه مترو به عنوان یکی از وجوه معماری می‌تواند خود را با ویژگی‌های تاریخی سازگار نموده و تداوم تاریخ و هویت شهر را تسهیل نماید. هدف از طراحی ایستگاه مترو، برقراری تعادلی میان عملکرد ایستگاه، در هماهنگی با مسائلی چون روش احداث، شهرداری، میراث فرهنگی و درعین حال حفظ ارزش تاریخی منطقه مدنظر است و بطوری که ساخت ایستگاه مترو کمترین ناهنجاری را بوجود آورده و حتی الامکان با سیمای شهری و خوانایی خط آسمان و نشانه‌ی شهری محیط اطراف خود همخوانی کامل داشته باشد.